

Kalaallit Nunaata Imermut Oqimaaloquttamut Isumaqatigiisummut atatillugu Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut tunuarsimaarfigineqarneranik Namminersorlutik Oqartussat atorunnaarsitsinissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.
(Suliffeqarnermut, Ilisimatusarnermut Avatagiisinullu Naalakkersuisoq)

Siullermeenera

Partii Naleqqami nalilersorniarlutigu qulequtaa atuaqqaaratigu paatsuungalaarluta eqqarsariarsimavugut sunaana aamma tassani pineqartoq Kalaallit Nunaata Imermut Oqimaaloquttamut Isumaqatigiisummut atatillugu Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut tunuarsimaarfigineqarneranik Namminersorlutik Oqartussat atorunnaarsitsinissaat pillugu Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut.

Imarisaa saqqummiussallu atuareerlugit taamatullu paasissutissanik assigiinngitsunik misissuereerluta qulequtiunneqartumut tunngasumik paasisaqarluarnerput aallaavilugu Partii Naleqqamiit imatut oqaaseqarfigissavarput.

FN-ip imarsiornermut suliniaqatigiiffiata (IMO) Imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisut 2004-mi akuersinerata kingorna imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisut 8. septembari 2017-imi Qallunaat nunaanni atuutilernera aallaavigalugu Kalaallit Nunaat nunap immikkoortuatut tunuarsimaarfigineqarneranik atuuttussamik Namminersorlutik Oqartussat 2012-imili atuutinneqartoq maanna Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuatut tunuarsimaarfigineqarneranik Namminersorlutik Oqartussat atorunnaarsitsinissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut pineqartoq paasivarput.

Tassanilu pineqarluni imeq oqimaaloqutaq umiarsuup makittarissusia, uersinnaanera, puttaneratalu annertussusaa, tassalu itsinera, patajaassusia qerattarsarneralu iluarsiniarlugit umiarsuarmut oqimaaloqutaasartoq pineqarpoq. Taamatut Erngit oqimaaloquttaasartut annersaat imaanit pisuusartoq aallaavigalugu pinngortitamut uumasullu nerisaqatigiinneranut innarliisinnaanera pinaveersaarniarlugu atuutilersitaasimalluni.

Erngit oqimaaloquttat uumassusillit eqqussat eqqunneqartarnerinut immamilu avatangiisinut siaruartarnerinut annertuumik aallaaviusarnerat nunarsuarmi imartani innarliisarnerat aallerinartuuvoq taamaasillunilu imermut oqimaaloquttamut isumaqatigiisummi uumassusillit avataaneersut siaruarnissaat pinngitsoortinniarlugu nunani tamalaani

partii naleraq

umiarsuarni erngit oqimaaloquttat passunneqartarnerinut nunani tamalaani ataatsimut malitassanik pilersitsisussaammat siunnersuut saqqummiunneqartoq nunatsinni atuutilernissaanut suliaq imaqarpoq.

Umiarsuit assartuutit takornariartaatillu Kalaallit Nunatsinnut pisartut amerlanersaat maannakkut naammattumik useqarlutik tikittarmata imermik immameersumit oqimaaloqutaqartarnerat killeqarmat aarlerinaateqarsinnaanerata taamatullu mingutitsilernissaat killeqartorujussuuvoq, aatsaat nunatsinni imermik imarmeersumit nunatsinni oqimaalutalersortarnissaat ilimanaateqarnera annertunerummat avammut aallaqqinnermi usikinnerusarneq ilutigalugu.

Ilisimatuut aammattaaq ilaasa oqaatigisaraluarpaat imartatta nillernerunermini uumasuaqqat imaaneersut naasullu uumasinnaanerata issittartumi killeqarnerata pequtaalluni nunarput imartaalu nammineq illersorluni inissisimasoq.

Taamaakkaluartoq nunatsinni upalungaarsimanissamut aammalu pinaveersaartitsinissamut pissutissaqarpugut.

Uumassusillit avataaneersut nunarsuarmi sumiiffinnut assigiinngitsunut assartorneqarlutik imermi oqimaaloqutamit allatigullu takkuttarnerata ajornartorsiutaanerallu annertusiartorpoq Kalaallit Nunatsinni imartaanilu aamma malinnaaffigalugulu mianerisariaqarlunnartoq uumasut nerisaqatigiinneranut aalikkaanut qalerualinnullu rejernut assigisaanullu innarlerujussuarsinnaammata.

Nunani allani innarliisarsimanerat annertooujussuummata mianersorfissaqarlunin-narparput, takusat ilaat assersuutigilaassagaanni maannakkut Norskit imartaaniilersimasoq annertuumik ajornartorsiutigilersimavaat assigiarsuit kongekrabbe-imi taaneqartartut 2 m angullugu annertussuseqalartartut norskit imartaata naqqani suna tamapajaat innarlertarsimammassuk taamaasilluni uumasut nerisaqatigiinnerata annertooujussuarmik innarlerneqarneranik kinguneqarluni.

Taamatullu amerikarmiut ippiarsuaat ribbegople ilaatigut ilisarnaatigilersimallugu taaguuteqartarluni dræbergople umiarsuup oqimaaloqatatut imertaaniit sortehavemut anngunneratigut aalisakkat manniinik nerisaqarlunilu pigami aalisarneq sumiiffimmi annertooujussuarmik sunniuteqapiluuteqarfigerujussuarsimavaa aalisarnikkut aningaasarsiorneq innarlerujussuarlugu.

Tamakku pillugit nalunaarusiortoqartarsimavoq ilaatigut DCE – tassalu Nationalt Center for Miljø og Energi ilisimatuut Århus universitianiit Kalaallit nunatsinni Pinngortitaleriffik suleqatigalugu qulaajaaffigalugu nalilersuiffigisimavaat taamatut nunatsinnut uumasusillit avataaneersut nunatsinnut peratarsinnaanerata taamatullu maanga nunatta imartaanut

partii naleraq

ajornartorsiutinngornissa qanoq pinaveersaartinniarne-qarsinnaanersoq, tamannalu uggornarpoq Naalakkersuisup ilanngullugu saqqummiutinngimmassuk, taamaammat inatsisiliorneq naammanngimmat innersuussutaasimasut pillugit nalilersuilluarluni qanoq iliuusissamik suliaqartoqartariaqarluinnarnera ilanngullugu suliarineqarnissaa Partii Naleqqamiit kaammattuutigerusupparput.

Nunarsuarni allani misilittakkat takutippaat aalisarnermi sumiiffiit ilaanni aningaasarsiornikkut innarliilluinnarsinnaanera, taamaammat nunatsinni Aalisarneq aningaasarsiorfitta pingaarnersaanut sunniuteqapiluuteqarujussuarsinnaasut tamak-kua eqqumaffigilluinnartariaqarpugut pinaveersaartitisillutalu ajutooratarsinnaa-nermut.

Norskit russillu imartaat eqqaassanngikkaanni suli issittup imartaani uumassusillit nuna allameersut suli takkullutik ajornartorsiutinnguvinnigillat uumasut nerisaqatigiinneranut innarliisinnaasut, kisianni kialluunniit malinnaasup taamatullu ilisimatuut Århus universititsianeersut pinngortitaleriffiullu naatsorsuutigaaat uumasusillit umiarsuup imermik oqimaalutaa imartatsinnut maqinneqartarnerani uumasut innarliisinnaasut imartatsinnut pisinnaanerat annertusiartortoq umiarsuit angalasut amerliartornerat ilutigalugu taamatullu silaannaap kissatikkiartornera ilutigalugu.

Upalungarfigisariaqarluinnartut ilagaat aatitassarsiortoqalissappat umiarsuit nuna allaneersut aatitassanik aallerlutik imaqaratik maanga nunatsinnut takkuttut taakku imermik immameersumit litererparujussuarnik oqimaalutaqarlutik takkuttartussaasut taamatullu nunatsinni imaq imartatsinnut maqinneqartartussaqaq annertoorujussuusassalluni. Taamaammat tamakku tamaasa ilanngullugit upalungaarsimaannarata nakkutigilluarnissaat pingaartuteqartorujussuuvoq inatsiliunnarani aamma nakkutigineratigut.

Ilanngullugu ilisimatuut Pinngortitaleriffik suleqatigalugu innersuussutigisimavaat uumasusillit avataaneersut imartatsinnut pisinnaaratarsinnaanerat nakkutigeqqissaarneqassasoq ilaatigut aalisartut piniartullu sumiiffikkaartumik nalunaaruteqartarsinnaanerata saniatigut Pinngortitaleriffiup umiarsuaatai allatigullu misileraasassasut misisserlugu qulakkeertarlugulu avataaniit uumassusillit nunatta imartaaniilersimanginnerat maangalu apuutinnginnissaannut qulakkeereqataallutik.

Parii Naleqqamiit isumaqarpugut nunatta imartaa mingutinneqannginnissaa paarilluinnaqqissaartariaqarippat aatsitassarsiornerugualuarpat imaluunniit umiarsuit avataaneersut imaanut mingutitsinnginnissaat nakkutigalugu ingerlatsiffiuneratigut.

partii naleraq

Taamatut oqaaseqarluta Naalakkersuisut saqqummiusnaanut akuersaarpugut
ataatsimiititaliamilu innersuussagut ilanngullugit sukumiisumik suliarineqarnissaat
innersuussutigalutigu

qujanaq